

## Over de titel

Het woord *rapaille* is van oorsprong Frans en betekent letterlijk: het gepeupel, het uitschot, het 'tuig' van de samenleving. Het is een benaming die neerbuigend klinkt en wordt gebruikt voor mensen die als onbetrouwbaar, gevaarlijk of moreel minderwaardig worden beschouwd.

Juist daarom is de titel veelzeggend.

In de roman wordt voortdurend gespeeld met de vraag wie nu eigenlijk het 'rapaille' is. Zijn dat de geraffineerde juwelendieven die Scotland Yard te slim af lijken? Is het de tragische broer die in een moment van drift een fatale fout maakt? Of is het woord eerder een oordeel dat de samenleving te snel over anderen velst?

Gaandeweg blijkt dat achter vermeende misdadigheid vaak menselijkheid schuilgaat: trots, schaamte, liefde, wanhoop. De titel krijgt daardoor een ironische lading. Wat aanvankelijk klinkt als een veroordeling, wordt een morele spiegel.

*Rapaille* is daarmee niet alleen een spannende detective, maar ook een verhaal over reputatie, vooroordeel en de dunne scheidslijn tussen wet en geweten.

Titel: Rapaille

Auteur: Robert Bloemendal

Voor deze uitgave is dankbaar gebruikgemaakt van tekst op  
de website van DBNL.nl

De originele versie dateert uit 1939.

Deze heruitgave - toegankelijk gemaakt voor jongere lezers -  
is gebaseerd op op de tweede druk die in 1939 verscheen bij  
Literbo, Amsterdam

[www.gigaboek.nl](http://www.gigaboek.nl)

ISBN 9789085485780

# Inhoud

|                                      |    |
|--------------------------------------|----|
| 1 - Scotland Yard .....              | 7  |
| <u>2</u> - De dubbele lijn .....     | 12 |
| <u>3</u> - Het duel .....            | 17 |
| <u>4</u> - De Onvindbaren .....      | 21 |
| <u>5</u> - De tweede draad .....     | 26 |
| <u>6</u> - Een gevaarlijk spel ..... | 30 |
| <u>7</u> - Een dodelijke zet .....   | 35 |
| <u>8</u> - De broers Grant .....     | 39 |
| <u>9</u> - De verkeerde broer .....  | 43 |
| 11 - De eerste vijftigduizend .....  | 50 |
| 12 - De tweede klap .....            | 53 |
| 13 - Het tweede slachtoffer? .....   | 56 |
| 14 - Blauwzuur .....                 | 59 |
| 15 - Het retourtje .....             | 62 |
| 16 - Het krot in de storm .....      | 65 |
| 17 - Natte voetstappen .....         | 68 |
| 18 - De vlucht .....                 | 71 |
| 19 - De derde Grant .....            | 74 |
| 20 - De Onvindbaren .....            | 77 |
| 21 - De hanger die ontbrak .....     | 81 |
| 22 - Aan mijn vrienden... ..         | 89 |
| Round-up – Rapaille .....            | 96 |

# 1 - Scotland Yard

Over van alles en nog wat wordt geschreven.

Elke dag weer.

Een gebeurtenis staat even in het middelpunt van de belangstelling - een dag, een week, soms een maand. Daarna is het voorbij. Mensen raken het zat. Het wordt vergeten. Er komt iets nieuws.

Zo gaat het altijd.

Miljoenen gebeurtenissen leven maar een paar uur. Honderdduizenden een paar dagen. Misschien houdt een handvol het een jaar vol. Maar bijna niets blijft.

Wie praat er nog over de ontdekking van de graven van de farao's?

Wie raakt nog opgewonden van het Lindbergh-drama?

Zelfs de verschrikkingen van de wereldoorlog verdwijnen langzaam uit het geheugen.

De roof van de Mona Lisa?

De bouw van de Eiffeltoren?

Het Suezkanaal?

Ooit hielden ze de wereld in ademloze spanning.

Nu denkt bijna niemand er nog aan.

Maar... er zijn uitzonderingen.

En in zo'n uitzondering slaat op dit moment de klok elf uur.

Het is een gebouw.

Geen paleis. Geen vesting. Geen indrukwekkend monument.

Gewoon een huis.

En toch is het vanaf het begin wereldberoemd geworden. Een begrip.

Een naam die overal ter wereld onmiddellijk aandacht oproept.

Het staat in het hart van Londen.

Het hoofdbureau van de Engelse recherche.

**Scotland Yard.**

Niet alleen een gebouw - maar een symbool.

Voor mysterie. Voor spoorwerk. Voor misdaad.

In werkelijkheid is het minder geheimzinnig dan mensen denken.  
Geen donkere burcht zoals de Sûreté in Parijs.  
Geen dreigende vesting zoals de geheime dienst in Berlijn.  
De voorkant is verrassend gewoon.  
Klein. Met wat hoekjes. Geen reusachtige deuren, maar ouderwetse getraliede ingangen met bloemen ervoor.  
Een alledaags huis. Zoals er in Londen duizenden staan.  
Ook de mensen die er werken zijn geen legendarische superdetectives.  
Het zijn rustige, beleefde, goed opgeleide mannen. Ze doen hun werk. Ze worden betaald om misdadigers op te sporen mensen die op hun beurt ook hún vak verstaan.  
Dat levert soms botsingen op.  
Maar dat is in Texas of Hongarije niet anders.  
Waarom Scotland Yard dan toch zo'n wereldnaam heeft?  
Misschien door een lange reeks successen. En mislukkingen.  
Maar eerlijk gezegd: andere grote steden hebben die ook.  
En toch.  
Scotland Yard is beroemd.  
Kalm. Zakelijk. Netjes.  
Dat is ook de indruk die een late bezoeker krijgt wanneer hij het kantoor van de dienstdoende inspecteur binnenstapt.  
'Baxter,' stelt de inspecteur zich voor.  
'Wat kan ik voor u doen?'  
'Er is nog niets gebeurd,' zegt de man tegenover hem. 'Maar ik wilde dit toch even melden.'  
Hij is eigenaar van een grote juwelierszaak.  
En hij heeft een brief ontvangen.  
De envelop schuift over het bureau.  
Baxter leest. Zijn wenkbrauwen gaan omhoog. Daarna haalt hij zijn schouders op.  
'Kwajongenswerk.'  
'Dat dacht ik ook,' zegt de juwelier opgelucht. 'Maar ik wilde het toch

even zeker weten. Neemt u me niet kwalijk dat ik u stoort. Dan kan ik gerust gaan slapen. Goedenavond.'

'Wacht eens,' zegt Baxter plotseling. 'Hoeveel zijn uw voorraden ongeveer waard?'

De juwelier noemt een enorm bedrag.

Baxter krabt peinzend aan zijn kin.

'Beveiliging?'

'Stalen tralies voor de ramen. Elektrische alarmen in het hele pand.'

'En de deur?'

'Geen tralies, natuurlijk. Maar acht dubbele scharnieren. Twaalf centimeter dik.'

Baxter glimlacht kort. Hij moet denken aan een bankkluis waarvan inbrekers ooit simpelweg een stuk uit de gepantserde deur hadden gesneden.

'In elk geval,' zegt hij, 'laat vannacht alle lichten branden. Controleer de alarmen nog eens. Ik stuur wat mensen om in de buurt te surveilleren. Waarschijnlijk vervelen ze zich. Maar je weet nooit.'

'Dank u. Ik woon boven de winkel.'

'Des te beter.'

De juwelier vertrekt.

Baxter roept twee betrouwbare agenten, geeft korte instructies, geeuwt, en leest nog eens de brief.

*Mijnheer,*

*Voor de goede orde delen wij u mee dat wij vannacht uw voorraden goud en juwelen zullen meenemen.*

*U kunt de politie inschakelen. Dat zal ons niet hinderen.*

Baxter volgt met zijn blik een vlieg die over zijn bureau loopt.

Hij steekt zijn pijp op.

Slaat het avondblad open.

De volgende ochtend melden de surveillerende agenten zich.

'Niets gezien. Geen moment de winkel uit het oog verloren.'

'Mooi zo,' bromt Baxter.  
Om acht uur wordt hij afgelost.  
Bij de bushalte koopt hij de *Daily News*.  
Hij klimt naar het dak van de oude bus en gaat zitten.  
Hij wil net de uitslagen van de cricketwedstrijd lezen...  
Dan verstijft hij.  
Zijn ogen schieten naar de voorpagina.  
Grote, dikke letters.  
Langzaam wordt zijn gezicht rood. Donkerrood. Zijn kaken klemmen zich op elkaar.  
Medepassagiers kijken bezorgd.  
Plotseling springt hij overeind.  
Hij vloekt - luid en ongewoon voor een Engelsman.  
Hij duwt zich door de mensenmassa, stormt de trap af, stoot zijn hoofd, verliest zijn hoed en springt uit de rijdende bus.  
Bij het eerstvolgende verkeerslicht rukt hij het portier van een stilstaande limousine open.  
'Criminele recherche! Naar Scotland Yard! Snel!'  
De chauffeur schrikt.  
De deftige heer achterin slikt zijn protest in.  
Even later stormt Baxter het gebouw binnen. Twee treden tegelijk.  
Zijn kantoor - leeg.  
Hij rent naar het bureau van kolonel Rex Allan, het hoofd van Scotland Yard.  
Gesloten.  
'Waar is de kolonel?' vraagt hij schor.  
'Met de Vliegende Brigade op pad,' antwoordt de brigadier opgewonden. 'Er is iets belangrijks gebeurd.'  
Baxter vloekt.  
'Te laat...'  
Hij staart opnieuw naar de krant.  
Op de voorpagina staat:

## **MILJOENENDIEFSTAL IN JUWELIERSZAAK POLITIE ONDERNAM NIETS NA WAARSCHUWING!**

En daaronder... zijn foto.

Met vetgedrukte tekst:

### **De beschermer van ons vermogen!**

Baxter voelt zijn maag samentrekken.

Dit kan hem zijn baan kosten.

Vijftien dienstjaren.

Hij laat een dienstauto voorrijden en rijdt naar de plaats van de misdaad.

Pas bij Trafalgar Square dringt een ijzige gedachte tot hem door.

Om acht uur had hij al een krant gekocht.

Een krant die een gedetailleerd verslag bevatte...

van een misdaad die op dat moment nog niet eens bij de politie was gemeld.

\*

## 2 - De dubbele lijn

Inspecteur Baxter stapt de geplunderde juwelierszaak binnen met een knoop in zijn maag.

Agenten salueren.

In de achterkamer zit de eigenaar. Gebroken. Bleek. Alsof hij in één nacht tien jaar ouder is geworden.

Tegenover hem zit kolonel Rex Allan, chef van Scotland Yard.

Omringd door enkele rechercheurs.

De kolonel oogt kalm. Beleefd. Bijna vriendelijk.

Wie hem niet kent, zou denken dat hij een aangename gastheer is - geen man die zojuist te maken heeft gekregen met een miljoenen-roof.

Maar achter zijn rustige blik schuilt iets anders.

Hij stelt korte, precieze vragen. Zonder stemverheffing. Zonder emotie.

Langzaam herstelt de juwelier zich. De kalmte werkt aanstekelijk. Ook de agenten voelen zich zekerder.

Dan komt Baxter binnen.

De kolonel onderbreekt het gesprek en kijkt hem aan.

‘Goedemorgen, inspecteur. Fijn dat u ons nog even komt helpen. U heeft gisteravond met deze heer gesproken, begrijp ik?’

Baxter knikt.

‘Wat heeft u ondernomen om de aangekondigde diefstal te voorkomen?’

Geen verwijt. Geen boosheid.

Dat maakt het alleen maar erger.

‘Ik heb zes betrouwbare agenten laten surveilleren tot zeven uur vanmorgen,’ antwoordt Baxter.

‘Meer dan ik waarschijnlijk gedaan zou hebben,’ zegt de kolonel rustig. ‘Wie had de leiding?’

‘Higgins.’